

Η μεγάλη συνωμοσία του Χριστουγεννιάτικου Τζόκερ

Γιορτινές μέρες πλησιάζουν και φέτος και έτσι επανέρχεται η γνωστή συνωμοσία των Χριστουγέννων:

Είναι τυχαίο ότι ΚΑΘΕ ΦΟΡΑ αυτή την εποχή πολλαπλασιάζεται "εκθετικά" το ποσό του πρώτου βραβείου (5+1) στο ΤΖΟΚΕΡ;

Ας πάρουμε για παράδειγμα την προηγούμενη Τετάρτη. Η πιθανότητα να κληρωθεί μια συγκεκριμένη τυχερή στήλη (5+1) αριθμών είναι μια στις 24.435.180 στήλες. Όμως ενώ συμπληρώθηκαν 20.264.479 στήλες (περίπου ίσος αριθμός), καμιά απ' αυτές δεν «έτυχε» να κερδίσει. Αυτό δημιουργεί υπόνοιες στον πολύ κόσμο ο οποίος πια είναι συνηθισμένος στην διαδεδομένη ιδέα ότι γίνονται απίθανα πράγματα όταν αυτό συμφέρει κάποιες σκοτεινές δυνάμεις. Όμως αυτό που συνέβη την προηγούμενη Τετάρτη δεν είναι τόσο απίθανο.

ημερομηνία	στήλες	JACKPOT
10/12/2015	20.264.479	43,6%
6/12/2015	19.152.860	45,7%
3/12/2015	15.036.536	54,0%
29/11/2015	12.568.259	59,8%
26/11/2015	8.906.759	69,5%
22/11/2015	8.184.050	71,5%
19/11/2015	6.484.344	76,7%
15/11/2015	6.470.948	76,7%
12/11/2015	5.246.877	80,7%
8/11/2015	5.137.934	81,0%
5/11/2015	4.500.939	83,2%
1/11/2015	4.573.702	82,9%
29/10/2015	3.665.442	86,1%
25/10/2015	3.822.552	85,5%
22/10/2015	3.067.525	88,2%

Όπως βλέπουμε στον Πίνακα οι πιθανότητες να μην εμφανισθεί κανένας νικητής είναι 43,6% δηλαδή περίπου μισές-μισές με το να εμφανισθεί τουλάχιστον ένας. Αυτό είναι ένα αδιαμφισβήτητο στατιστικό αποτέλεσμα που γίνεται εύκολα αντιληπτό με ένα νοητικό πείραμα.

Ας υποθέσουμε ότι σε ένα φανταστικό τζόκερ τα δελτία ήταν προεκτυπωμένα και στο καθένα θα αναγραφόταν κάθε μια εξάδα · τότε θα ξέραμε με βεβαιότητα ότι 24.435.180-20.264.479 = 4.170.701 συνδυασμοί μόνο δεν θα είχαν επιλεγεί την προηγούμενη Τετάρτη και τότε πράγματι η πιθανότητα ενός Jackpot θα έπρεπε να είναι πολύ μικρή, περίπου 17%. Άρα, αν περισσότερα άτομα επιλέγουν συνδυασμούς, τυχαία και ανεξάρτητα, υπάρχει σημαντική πιθανότητα δυο στήλες ή περισσότερες στήλες από τις 20.264.479 της προηγούμενης Τετάρτης να έχουν δυο ή

περισσότερους, ακόμη και έξι, κοινούς αριθμούς και έτσι το σύνολο των στηλών που συμπληρώθηκαν να μην περιλαμβάνει την τυχερή εξάδα.

Μια άλλη, κοινωνική αυτή τη φορά, αιτία που ενισχύει ακόμα παραπάνω τη συχνότητα των Jackpots είναι η λεγόμενη «πλάνου του τζογαδόρου», δηλ ότι το τυχαίο έχει «χαώδη» εικόνα ή/και μεταφυσικό περιεχόμενο. Όταν αναπαριστούμε την εικόνα ενός τυχαίου συνδυασμού πάνω στο δελτίο συμμετοχής, αποφεύγουμε γειτονικούς, συνεχείς ή συγκεντρωμένους αριθμούς, αποφεύγουμε άσχημους αριθμούς όπως τους πρώτους αριθμούς ή τους μεγάλους, ζυγίζουμε μονούς και ζυγούς αριθμούς κ.ο.κ. Κάποιοι επίσης επιλέγουν σημαντικές ημερομηνίες της ζωής που κοινό στοιχείο έχουν μικρούς αριθμούς. Οι τακτικές αυτές είναι άλλος ένας λόγος για τον οποίο το σύνολο των περίπου 24 εκατομμ. συνδυασμών δεν καλύπτεται πλήρως και το ενδεχόμενο κληρώσεων χωρίς νικητή να γίνεται ακόμη πιο σπάνιο από το ποσοστό του πίνακα.

Γιώργος Παπαχρήστου 12-12-2015

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης